

*Ας ἦταν νόμιμον παιδὶ ἀκόμα εὐτυχισμένο
καὶ ἀμέριμον, ὅλα χαρὰ κ' ἐλπίδα νὰ προσμένω,
σὺν ἑημερώνῃ Πασχαλιᾷ, ν' ἀκούσω 'ς τὴν φωνή σου
τὴν ἁγιασμένη εἶδησι, φωνὴ τοῦ Παραδείσου,
καὶ ἀνестημένο τὸν Χριστὸ νὰ τὸν γλυκοφιλήσω
καὶ ὕστερα τὸ κόκκινον αὐγὸ μου νὰ κουτηρήσω.

*Α ! τὸν αὐλόγυρον αὐτό, τὴν εὐμορφιά του ὅλη
τὸν πλάτανον, τ' ἁγίασμα, τ' ὥρα'το περιθόλι,
τὴν κρύα βρύσι, τὰ κελλιά καὶ τὸ σχολεῖν πλὴν πέρα,
ὅλα τὰ βλέπω μὲ χαρὰ καὶ λύπη κάθε ἡμέρα
καὶ ὅταν διῶ τῆς μάνας μου τὸ μνηῖμα ἐκεῖ 'ς τὴν ἄκρη,
μυρώνει ὅλους τοὺς νεκροὺς τὸ καρδιακὸ μου δάκρυ.

Καὶ ὕστερα τὴν ἐκκλησιὰ γυρνῶ καὶ βλέπω πάλι,
ποῦ μοῦ ἀνοίγει ὀλόφωτη παρηγοριᾶς ἀγκάλη,
ποῦ, σὺν μητέρα σπλαγχνικῇ, εἶν' ἐτοιμὴ νὰ χύσῃ
μέσ' 'ς τὴν καρδιά μου βάλσαμον καὶ νὰ με ἀναστήσῃ,
καὶ τότε μὲ τὸν νοῦ πετῶ εὐθὺς 'ς τὰ περασμένα
καὶ ραίνω τὴν νεότη μου μὲ ἄνθια μαραμμένα.

*Αγαπημένη ἐκκλησιὰ καὶ τρισευλογημένη !
γιατὶ αἰῶνια θυνεῖ τὸν Πλάστη καὶ εὐφραίνει
κι' ἀπὸ τῆς γῆς τὰ βάσανα μᾶς πάει 'ς τὰ οὐράνια
καὶ τῆς σκεπῆς τῆς ὁ μικρὸς Σταυρὸς μὲ περηφάνεια
ῥιμλεῖ μὲ τᾶστρα, τὸν καλὸ Θεὸ μας χαιρετάει
κ' αἰσθήματα 'ς τοὺς Χριστιανοὺς ἁθάνατα ἔξυπνάει.

*Εἰδῶ, 'ς αὐτὴν τὴν ἐκκλησιάν, ποῦ τὴν γλυκεῖα χαρὰ του
εὐρίσκει κάθε Χριστιανὸς καὶ τὴν παρηγορίαν του,
εἰδῶ ἐπροσευχήθηκα ἡ γενεὰ μου ὅλη !
καὶ ὅταν ἤμουνα παιδί, ὁρροῦσ' αὐτοὶ οἱ θόλοι
πῶς ἄνοιγαν καὶ μ' ἔδειχναν 'ς τὰ ὕψη, ἐκεῖ πέρα
μὲ ἀγγελικὸ χαμόγελο τὴν δόλια μου μητέρα

Πόσαις χρονιάς, σὺν ἐβγαίναν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιάν
τὴν νύχτα τοῦ Ἐπιτάφιου, νὰ κάνουν λιτανεῖα,
ἄναφτα κίτρινον κερί καὶ ἔκκαια λιθάνη,
κι' ὁ Ἐπιτάφιος κοντὰ σὺν ἔβλεπα νὰ φθάνῃ,
ῥονάτιζα καὶ ἔκλαιγα 'ς ἀγαπημένο μνηῖμα,
προτοῦ μοῦ πνίξῃ τὴν ψυχὴ τῆς ἁμαρτίας κῆμα.

*Εἰδῶ, 'ς αὐτὸν τὸν νάρθηκα ὁ γέρος δάσκαλός μας,
'ς τὸν δρόμο τοῦ ἀγαθοῦ Θεοῦ ὁ πρῶτος ὁδηγός μας,
'σὺν ἔψελνε ἐσπερινός; μᾶς ἔφερν' εἰδῶ πέρα
κι' ἀπὸ παιδιὰ μᾶς ῥαβδῶνι 'ς τοῦ κόσμου τὸν Πατέρα
αἰῶνια νὰ ἐλπίζουμε, νὰ τὸν δοξολογοῦμε,
παντοῦ νὰ τὸν λατρεύουμε καὶ νὰ τὸν προσκυνοῦμε.

Θυμοῦμαι· ἤμουνα μικρός, πολὺ μικρὸς ἀκόμα,
'σὺν εἶδα φίλο μου πιστὸ νὰ τὸν σκεπάζῃ χῶμα,
'σὺν ἔγνων πῶς ὅλους μας Μοῖρα σκληρὴ ὀρίζει,
πῶς 'ς τὴν ψυχὴ μας ἡ χαρὰ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀνθίζει·
εἰδῶ τὸ πρῶτον δάκρυ τῆς λύπης μου ἐχύθη,
'σὺν ἔγνωισα κ' ἐγὼ καὶ μὲ πόνο μέσ' 'ς τὰ στήθη.

Πόσα παιδάκια ἔφεραν εἰδῶ νὰ τὰ βαπτίσουν
καὶ μὲ τὸ θεῖον βάπτισμα ζωὴ νὰ τὰ χαρίσουν·
πόσους στεφάνωσαν εἰδῶ μὲ δόξα κ' εὐτυχίαν,
μὰ ἀπὸ κάμποσον καιρὸ μὲ μαύρη ἀπελπισία
καὶ πάλι τοὺς ἔανάφεραν νεκροὺς, σαββανωμένους
καὶ μέσ' 'ς τὸ νεκροκράθβατο τὸ κρῦο ξαπλωμένους.

Ποὺς ξεύρει· ὁ Παντοκράτορας ἐκεῖνος, ποῦ ἀπ' τοὺς θόλους,
ἀπ' τὴν σκεπὴ τῆς ἐκκλησιᾶς μᾶς εὐλογεῖ ὅλους,
ὥρα'τοι πολυέλαιοι ποῦ καῖνε ὀλόγυρά του
καὶ μέσ' 'ς τὰ φυλλοκάρδια μας ποῦ βλέπει ἡ ματιὰ του,
πόσους θὰ εἶδε δυστυχεῖς βραρεῖα ν' ἀναστεινάζουν,
νὰ κλαῖν' καὶ μὲ παράπονον πικρὸ νὰ τὸν κυττάζουν.

*Αχ ! μέσ' 'ς τὸ μνηῖμά μου νεκρὸ προτοῦ μὲ καταιβάσουν,
εἰδῶ, 'ς αὐτὴν τὴν ἐκκλησιάν κ' ἐμένα νὰ διαβάσουν,
γιατὶ, θαρρῶ, μόλις μὲ διῇ, πῶς θὰ μὲ ἐλεήσῃ
αὐτὸς ὁ Παντοκράτορας, ποῦ ἀπὸ παιδὶ μὲ ξεύρει,
καὶ ἵσως τὴν ταλαίπωρην ψυχὴ μου τὴν ἀφήσῃ
ὅσους στερήθηκα 'ς τὴν γῆ, κοντὰ του νὰ τοὺς εὔρῃ.

Ο ΒΟΣΠΟΡΟΣ.

Τὸν ξεύρετε τὸν Βόσπορον, τὸν κοσμοξακουσμένο,
ποῦ τραγουδεῖ μελωδικὰ
τὰ κάλλη του τὰ μαγικὰ
τὸ κῆμα, ποῦ ἀπ' τὸ πέλαγος γυρνάει ἐρωτευμένο ;

Χιονάτοι γλάροι ζωηροὶ 'ς τὴν ὄψιν του πετοῦνε
καὶ λούζουν τᾶστρα τοὺς φτερά
καὶ μὲ φωναὶς καὶ μὲ χαρὰ
σπαρταριστὰ κι' ὀλόγρυσα φαράκια κυνηγοῦνε.

*Σ τὰ δάση του γλυκόλαλα φωλιάζουνε πουλάκια
καὶ κάτου, μεσ' 'ς τῆς ρεμματιαῖς
ἡ καταπράσιναίς ἱτιαῖς
τὰ δάκρυά τους χύνουνε 'ς τὰ δροσερὰ αὐλάκια.

Καὶ μέσ' 'ς τὰ περιθόλια του ἀνθοῦνε καὶ μυρίζουν
τριαντάφυλλα λιμπιστερὰ
καὶ χίλια ἄνθια τρυφερά,
ποῦ ἀξίζουνε τὴν παρθενιὰ μονάχα νὰ στολίζουν.

Τὸν εἶδατε τὸν Βόσπορον μεσάνυχτα, σὺν βγαίνῃ
τὸ φεγγαράκι ν' τροπαλὸ
καὶ ἀεράκι ἀπαλὸ
ὅταν χαϊδεύῃ καὶ φιλῇ τὴν φύσιν μεθυσμένη ;

*Σὺν διαμαντένια καὶ λαμπρὴ λεκάνῃ καθρεφτίζει
'ς τὰ βᾶθη του τὸν οὐρανὸ
καὶ κάθε ἄστρο φετεινὸ
ἐκεῖ μὲ χάρι τῆς χρυσᾶς ἀχτίδος του βαπτίζει.

Νεράϊδες ἀνοστολόισταις καὶ γελασταῖς φαρεύουν,
'ς τὰ κρυσταλλένια του νερά
καὶ 'ς τὰ βουνά του τ' ἀνθηρά,
πρὶν σβύσουν τᾶστρα, παίζουνε κι' ὀλόχαρις χορεύουν.

Κ' ἕνα τραγοῦδι ἀπὸ μακρὰ ἀκοῦς, ποῦ σὲ ἐγγίζει
 μεσ' ε' τὴν καρδίᾳ γλυκὰ, γλυκὰ
 καὶ μὲ φτερὰ ἀγγελικὰ
 ἢ μαγεμένη σου ψυχὴ ἔς τὰ σύγνερα γυρίζει.

Ὅλα τὸν νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ μαζεύουν ἐκεῖ πέρα
 καὶ ἀπ' τὰ οὐράνια μουσικὴ
 λὲς πῶς ἀκούει θεϊκὴ
 ἐκεῖνοι, ποῦ τὸν Βόσπορο θαυμάζουν νύχτα μέρα.

Ἐν Βουγιούκ-Δερὲ,

Ι. Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΤΩΝ ΠΟΙΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣ ΟΘΡΥΟΣ

Εἰσαγωγή.

Μέλλω νὰ περιγράψω τὸν ποιμενικὸν γάμον τῶν τὴν Ὀθρυν οἰκούντων πιστῶς, ὡς ἤκουσα τὴν ἀφήγησιν αὐτοῦ παρ' εὐφυοῦς ποιμενίδος. Οὕτω τελεῖται καθ' ἅπαν τὸ ὅρος τοῦτο καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ποιμέσι καὶ γεωργοῖς τῆς Φθιώτιδος, μὲ τινὰς τοπικὰς ἢ φυλετικὰς διαφορὰς.

Εἶναι δ' ὁ γάμος ἡ μεγίστη τελετὴ τοῦ ποιμένος, καὶ ἔνεκα τούτου ἐκτελεῖται μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστημότητος. Τὸ ὅλον τῆς τελετῆς ταύτης, τὸ ἄσμα, αἱ εὐχαὶ καὶ αἱ προλήψεις δηλοῦσι τὸ δέος μεθ' οὗ εἰσέρχεται ὁ ποιμὴν εἰς τὸ πολυκύμαντον τοῦ πρακτικοῦ βίου στάδιον, καὶ παντὶ σθένει προσπαθεῖ νὰ φέρῃ τὴν εὐδαιμονίαν ἐν τῇ καλύβῃ του.

Μετ' ἀξιοπαρατηρήτου σπουδῆς πειρῶνται ν' ἀποφύγῃσι πᾶν τὸ παρ' αὐτοῖς δυσόϊνον νομιζόμενον. Ἄν συμβῇ νὰ μετανοήσῃ ὁ πενθερός, ἐνῶ ἐπορεύθησαν πρὸς παραλαβὴν τῆς νύμφης, ἐκλαμβάνουσι τοῦτο ὡς μέγιστον ἀτύχημα, τὴν διακοπὴν τοῦ γάμου, καὶ πορευόμενοι εἰς ἄλλο ποιμνιοστάσιον αὐθημερόν λαμβάνουσι τὴν παρατυχοῦσαν νύμφην.

Ὡς πρὸς τὴν προίκα, ἀπαραιτήτως ὑπέκουν εἰς τὸν νόμον τοῦ Σόλωνος· «Ὁ γὰρ ἐβούλετο μισθοφόρον οὐδ' ὦνιον εἶναι τὸν γάμον, ἀλλ' ἐπὶ τεκνώσει καὶ χάριτι καὶ φιλότῃτι γίνεσθαι τὸν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνοικισμὸν».

Τὸ ἀπροικον τὰ μέγιστα συντελεῖ παρ' αὐτοῖς εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἠθικὴν. Ἀποροὶ καὶ ὀρφανὰ κόρη

Ἡ μονογραφία αὕτη ἀπεστάλη ἡμῖν ἐν φυλλαδίῳ. Ἐπειδὴ δὲ εἶνε λίαν ἐνδιαφέρουσα παρατιθέμεθα αὐτὴν ἐν ταῖς στίλαις τῆς Ἑβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως.

νυμφεύονται μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας ὡς καὶ αἱ κόραι τῶν πλουσιῶν ποιμένων. Σπανίως δὲ ἀπαντᾷ τις μεταξὺ ἑκατὸν οἰκογενειῶν εἰκοσιπενταετὴ ἀνυμφον κόρη.

Ὁ ἔρως, ἀγνὸς καὶ ἀφελέστατος, συνήθως προηγείται τοῦ γάμου. Ἀμα δὲ παρατηρήσωσιν οἱ μελλονύμφοι τὴν ἀναβολὴν τῆς τελέσεως αὐτοῦ, ἔνεκα ἀπορίας τοῦ πενθεροῦ ἢ μὴ παραδοχῆς τινὸς τῶν συγγενῶν, εὐκόλως προσφεύγουσιν εἰς τὴν παρ' αὐτοῖς συνήθη Σπαρτιατικὴν ἀρπαγὴν.

Τὸ ποιμενικὸν φύλον ἐθεωρήθη μέχρι τοῦδε ὡς ἀπόβλητον τῆς κοινωνίας μέλος, ἔνεκα τῆς ληστείας. ἐγκατελήφθη εἰς τὴν φρικτὴν του κατὰστασιν, ἡ κοινωνία δ' ἅπασα ἡσθάνετο ἀπέχθαι κατ' αὐτοῦ. Ἐξετάζων τις σπουδαίως τοὺς ποιμένας, τὰ φυσικὰ ταῦτα τέκνα, θ' ἀπορήσῃ πῶς δὲν εἶναι χειρότεροι. Οὐδέποτε ὁ διδάσκαλος ἐπαιδαγωγῆσεν αὐτούς, οὐδέποτε ὁ ἱερεὺς ἐπειράθη διὰ τοῦ θεοῦ λόγου νὰ μαλακῇ τὴν καρδίαν αὐτῶν. Αἰετοῖς εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰς φάργγας ζῶντες, μετὰ τῶν ἀγρίων θηρίων παλαίοντες, εἶναι θαυμαστὸν πῶς δὲν ἀπέβαλον ἐντελῶς τὴν ἀνθρωπίνην ἡμερότητα. Τοῦτο βεβαίως ὀφείλεται εἰς τὸ ἠθικὸν τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου καὶ εἰς τὸ γενικῶς εὐάγωνον καὶ μαλακὸν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Φθιώτου.

Καιρὸς ἤδη νὰ μεριμνήσῃ ἡ τε Κυβέρνησις καὶ ἡ κοινωνία ὑπὲρ τοῦ φύλου τούτου, ὅπερ, εὐφυὲς ὢν καὶ εὐρωστον, ἀφεύκτως διὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως θὰ φέρῃ γενναίους καρπούς. Ποιμενικὰ σχολεῖα εἶναι χρησιμώτατα διὰ πολλοὺς λόγους, οὓς δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἐκθέσω.

Ἐν Λιμογαρόδιῳ, τῇ 10 Ἰουλίου 1875.

Ε. Δ

Πρόταξις γάμου.

Ἀμα ἀποφασισθῇ ἡ ἐκλογὴ νύμφης ἔκ τινος ποιμνιοστασίου, πηγαίνουσιν εἰς ἡ δύο ἐκ τῶν συγγενῶν τοῦ γαμβροῦ πρὸς ἐπιθεώρησιν αὐτῆς, ἀλλὰ μὴ ἀρκούμενοι εἰς τοῦτο, πέμπουσι καὶ μίαν γραῖαν, ἥτις ἐπιθεωρεῖ μετὰ προσοχῆς τὴν νύμφην. Ἀμα δ' ἀρῆσῃ αὕτη, προτείνουν μυστικῶς οἱ προζενιστὰι εἰς τὸν πενθερόν καὶ τὴν πενθεράν, ἃν ἔχωσιν εὐχαρίστησιν νὰ δώσωσι τὴν θυγατέρα αὐτῶν, ἣν εἶδον καὶ εὐχαριστήθησαν. Εἰς τὴν πρότασιν ταύτην ἀπαντᾷ συνήθως ὁ πατήρ, εἶδετε καὶ εὐχαριστήθητε θὰ ἰδῶ καὶ ἐγὼ ἐν τῇ ἐβδομαδιαίᾳ ἀγορᾷ τὸ προσεχές Σάββατον τὸν γαμβρόν, καὶ σὰς ἀπαντῶ. Ἀμα εὐχαριστήθῃ καὶ ὁ πατήρ, ὀρίζουν τὴν ἡμέραν τῶν ἀρραβάνων (τῆς συστάσεως).

Ἀρραβῶν.

Τὴν προσδιορισθεῖσαν Κυριακὴν θὰ ὑπάγῃσι τέσσαρες ἢ πέντε συμπεθέροι εἰς τὴν καλύβην τοῦ πενθεροῦ, φέροντες μίαν κόφφον οἴνου καὶ μίαν κουλούραν. Μετὰ μικρὴν ἀνάπαυσιν τελοῦσι τὰ τῶν ἀρραβάνων, ἀλλάζοντες τὰ δακτυλίδια καὶ θέτοντες αὐτὰ ἐπὶ τινος ταψίου· τότε δ' εἰς τῶν πλησιεστέρων τοῦ γαμβροῦ συγγενῶν ῥίπτει ἐντὸς τοῦ ταψίου ἐν τάλληρον· οἱ δὲ περικαθήμενοι ἀστειεύονται λέγοντες αὐτῷ, τοιοῦτο ταψὶ δὲν γάγονεταί με ἐν τάλληρον καὶ οὕτω ἀναγκάζεται νὰ ῥίψῃ